

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 20. decembra 1898.

Štev. 35.

Cesarjeva zahvala.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je blagovolijo najmilostiveje izdati nastopno svojeručno pismo:

Ljubi grof Thun!

Milost Vsemogočnega Mi je podelila srečo, da sem doživel petdeseto obletnico tistega dne, ko sem zasedel prestol Svojih pradedov. Pobožnega srca sprejemam ta redki dar nebeški, in resno se oziraje nazaj na dolgo, usodopolno dōbo, se zahvaljujem Božji previdnosti, da je rastla moč in veljava države, da je napredovala blaginja in prosveta Mojih narodov, s čemur so se poplačale skrbi Mojega poklica.

Dasi je moral preiti ta spominski dan brez hrupne radosti in brez svečanega sijaja, vendar za Mene ni ostal brez tihega veselja in čistega zadoščenja. Znova sem sprejel neštete dokaze presrčne udanosti, in na novo se je utrdila vez, ki veže Mene in Moj rod nerazdružno z Mojimi narodi.

V neštetih dostojnih in ginljivih izrazih, ki so vzklikali naravnost iz svobodne volje ljubeče narodove duše, se je slavil spominski dan v vseh deželah, pred vsem v Mojem ljubljnem glavnem in stolnem mestu Dunaju.

Za najlepše čaščenje pa sem čutil, kako krasno se je razodevala dobrodelna ljubezen do bližnjega; najginjlivejša in Mojemu srcu najdražja je bila udanost, da je nedogledna vrsta javnih združeb, zasebnih druščin in posameznikov, rahločutno se oziraje na Moje želje in daleč presegajoč Moje pričakovanje, slavila ta dan s plemenitimi deli dobrotnosti, ki bodo še v daljni bodočnosti delila siromakom v stiski in sili obilni blagoslov.

Vsem, ki so tako z dejanjem in z besedo, v ljubezni in zvestobi složno delovali,

izrekam globoko ginjen Svojo cesarsko zahvalo. Jaz molim k Bogu Vsemogočnemu, da blagoslovi Moje zveste národe in jih obdari za vso tolažilno ljubezen, s katero so Me obdajali v teh dneh svečanega spomina, in iskreno prosim Boga za milost, da vidim večer Svojega življenja ožarjen z neskaljeno srečo Svojih narodov.

Naročam Vam, da javno razglasite to Mojo zahvalo.

Na Dunaju, dne 8. decembra 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Vabilo na naročbo!

Zopet se približuje leto svojemu koncu, časniki vabijo na naročbo. Tudi „Mir“ stopa znova pred svoje naročnike in bralce s pozivom: Ostanite mu zvesti tudi v novem letu! Ne le, da mu ostanejo zvesti vsi dosednji naročniki, pridruži naj se jim tudi več novih. Zakaj bolj se bode „Mir“ naročeval in bral, v večjem številu bode zahajal med naše ljudstvo, tem večji vpliv, tem večjo moč bode imel.

Sedemnajst let že roma „Mir“ med Slovence. Mnogo težav je preстал v tem času, mnogo se bojeval, vedno zvesto branil pravice milega národa. Zastave, pod katero ga je postavil nepozabni naš monsignor Andrej Einspieler, držal se je zvesto ves čas. Da je pot, po kateri je hodil, prava, kaže najbolj strastno in hudo nasprotovanje od liberalno-nacionalne nemške strani. A ne zmeneč se za to, hoče mirno nadaljevati svojo pot in kakor je klical že v 1. številki I. letnika dne 10. januarja 1882. l., tako kliče še danes:

„Poudarjal bode »Mir« in klical: Dajte vsakemu svoje; dajte Slovincem po slovenskih po-

krajinah, kar imajo Nemci po nemških; dajte Slovincem slovenske šole in uradnije, kakor imajo Nemci nemške; dajte Slovincem vsaj toliko, kolikor jim pri dobri volji dati zamorete in ste jim po postavih tudi dati dolžni; ne postavljajte Slovincem v nemške šole in uradnije, Nemcev pa, ki niso našega jezika zmožni, ne vsiljujte nam Slovincem; pomagajte kmetom in rokodelcem, kolikor je mogoče, nemškim in slovenskim; polajšujte jim butaro davkov in plačil, katera jih tlačijo; podpirajte vero v šoli in življenju, katera je podlaga in zastava vse sreče in vsega blagostanja v državi in deželi, v soseski in družini, po mestih in na kmetih: Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega... To bode »Mir« povdarjal, klical in branil.“

To torej je naše geslo! Da ga moremo prav izvrševati, zato rodoljubi oklenite se vsi „Mir“-a, podpirajte ga z naročevanjem in dopisi!

Naročnina stane na leto **2 gld.** (4 krone) ter naj se prej ko mogoče pošlje upravništvu, da v dostavljanju lista ne bode zadržkov. Vsakdo naj tudi dostavi, ali je star ali nov naročnik!

Uredništvo in upravništvo.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

(Dalje.)

Wolf in Daszynski.

Pred glasovanjem sta se zopet hudo sprla Wolf in poljski socialni demokrat Daszynski. Ker je Daszynski v zadnji seji Wolfu očital, da pobira po svojih shodih in potovanjih za sebe denarne darove, oporekal je danes Wolf tej trditvi, rekoč, da so ti darovi nabrani v podporo njegovega časnika: „Ostdeutsche Rundschau“. A hudo se je spekel. Socialni demokratje so takoj dokazali, da se Wolfov izgovor nikakor ne vjema z resnico. Daszynski mu je v obraz povedal, da se nahajajo po nemških krajih posebne nabiralnice s pruskim orlom in z napisom: „Za Wolfa“. V dokaz vzdigne visoko v zrak eno takih rudečih nabiralnic, kar je napravilo

napolnili so mu žep s sadjem in poslali ga domú. Predno se je babica vlegla, odmolila je še en Oče naš za Nandeta, Tončkovega očeta, da bi mu Bog v srce vcepil boljšo ljubezen do lastnega otroka.

II.

V istem trgu je tovarna. Gospodar tovarne je zelo bogat mož. V njegovem stanovanju je bila istega dne velika gostija: Gostov je bilo vse polno in šampanjec je kar po mizi tekkel. (Otroci so jedli z odgojiteljico v svoji sobi.)

Ko je udarila ura sedem, je milostljiva gospa tovarnarjeva zazvonila s srebrnim zvončkom. Sluga je odhitel, otroci so prišli, mati jih je predstavila gostom, ti so se jim poklonili in na zopetno zazvonjenje so se odprle duri postranke sobe in veliko, božično drevo je zasijalo s stoterimi lučmi.

„Ah, to je krasno!“ ploskali so otroci z ročicami.

„Zares prekrasno!“ hvalili so gostje. „Častitamo milostljivi gospej.“

Milostljiva se je v zahvalo poklonila, vstala in šla k drevesu. Otroci so hoteli iz drevesa razne sladkarije koj trgati, ali odgojiteljica tega ni dovolila.

Za drevesom je stala velika miza in na nji so bili razni darovi. Milostljiva jih je začela deliti, najprej otrokom, potem gostom. Gost za gostom je sprejemal darove in so poljubljali milostljivi mehko roko, kakor na svečnico duhovniku pri altarju, ko sveče deli.

Konečno so bili obdarovani vsi, tudi služabniki. Gospod tovarnar je zaploskal in rekel: „Danes naj se vsi veselijo; zato sem ukazal napraviti še jedno drevesce. — France, prinesi ga!“

Podlistek.

Božično drevesce.

(Dve sličici iz življenja. — Prevel Svečan.)

I.

Kako prijetno je na sveti večer sedeti v družini za mizo! Svetilnica sveti jasneje, peč greje prijetneje, celó soba je lepša. Namizni prt je slovesno bel, jedi bolj dišijo, steklenice zvonijo, veselje sije iz vseh oči, smeji se na obrazih in ko so se že vsi najedli, začne oče otrokom pripovedovati o betlehemskih pastirjih, o oznanjenju angeljev in o preljubem Jezuščku.

Tako je bilo tudi pri g. učitelju Poštenjaku v trgu Ž.

Sedeli so za pogrnjeno mizo in g. učitelju, ki je imel najmlajšo triletno Anico na krilu, — so tekale besede iz ust kakor strd. Dekle si je igralo z njegovo temno brado in gledalo z modrimi očesi mater, srečno se smehljajočo. Ostali tri otroci, Jožef, Vladimir in dvanajstletna Ljudmila so sedeli blizu matere in babice, ki je sedela na prvem mestu.

Med očetovim pripovedovanjem je mati vstala in odšla v postransko sobo.

Ko je ura odbila sedem, zazvonil je zvonček, duri postranske sobe so se odprle in otroci so od veselja zavriskali. Veliko razsvetljeno božično drevesce je stalo v postranski sobi. Leteli so k njemu. Oče z babico za njimi. Občudovali so pozlačene orehe, krasna jabolka in raznovrstne igračice. Noben

se pa ni upal drevesca dotakniti; stali so okrog njega s svetim spoštovanjem. Gledali so na tla, kjer je stal na zelenem mahu iz papirja izrezan hlev in v njem Jezušček v jaslih in sv. Jožef z Device Marijo.

„Glejte“, rekel je oče, „to vam je poslal Jezušček, vse je vaše — ali poprej zahvalite Jezuščka, zapojte mu.“

Ko so odpeli, razdelila je babica darove. Za nekaj časa oglasi se starejši fant Vladimir: „Oče, nekdo nam gleda v okno.“

„Franca“, ukazal je učitelj dekli: „poglej, kdo je — a ne zapodi ga.“

Dekla odide in ko se vrne reče: „Stoji tam Nandetov Tonček.“

„Ubogi otrok“, vzdihnila je babica, „matere nima in oče se gotovo nekje potepa po gostilnah!“

„Pripelji ga sem, naj se z nami veseli,“ ukazal je učitelj dekli. „Danes betlehemski prebivalci niso hoteli sprejeti revne Device Marije — ne smemo biti kakor oni.“

Dekla je pripeljala desetletnega, od mraza se tresočega fanta.

„Kaj pa delaš zunaj pod oknom?“ — vprašal ga je g. učitelj, — „zakaj nisi doma?“

„Doma ni zakurjeno in oče, Bog vé, kdaj pridejo!“ tožil je deček.

„Si li že jedel?“ vprašala je soproga učiteljeva.

„Oče so mi dali dva krajcarja,“ šepetal je deček ihtéč, „kupil sem si žemljo.“

„Ubogi! ne jokaj se, dam ti takoj jesti.“

In posadili so ga za mizo, prinesli vse, kar so sami imeli in ko se je deček do sitega najedel,

Slovenci! Vpišite se v Mohorjevo družbo!

velikanski smeh po vsej dvorani. Potem prebere še nek oklic Wolfvih tovarišev, v katerem se naravno trdi, da Wolf kot državni poslanec težko shaja in se morajo za njega zbirati mlodari. Med tem jo je Wolf tihoma popihal iz zbornice.

Razmere v Galiciji.

Letošnje poletje so navstali javni nemiri in pravi ljudski panti v izhodnih okrajih občine Galicije. Poljsko ljudstvo, zlasti kmetje in delavci, silno trpijo in vzdihujejo pod težkim jarmom židovskih bogatašev in oderuških pijavk. Skriti hujskači so podpihovali nezadovoljnost ter širili seveda popolnoma neresnično govorico med ljudstvo, češ: cesar in cesarska vlada je zapovedala, naj gredo nad Jude ter jih spravijo iz dežele. Bliskoma se je vnela pravcata črna vojska zoper Žide. Trume podšuntanih delavcev in kmetov so obsule, oropale in razdejale židovske hiše, kramarije in pivnice, kjer točijo judovski najemniki žganje in zlasti tem potom spravljajo kmete na beraško palico in delavce opeharijo za težko prislužene vinarje. Javni izgredi so trajali noč in dan in se širili od ene vasi do druge. Da se nevarno gibanje omeji in zaduši, bila je vlada prisiljena, v 33 galiskih okrajih proglasiti nagli sod ali izjemno stanje. To seveda socijalnim prekucuhom nikakor ni bilo po volji, ker po proglašenem naglem sodu niso mogli več izkoristiti ljudske izgrede v svoje strankarske in razdirajoče namene. Njih zastopniki v državnem zboru, posl. Daszynski in tovariši, so torej predlagali, naj se sedanja vlada obtoži, ker je brez postavnega vzroka vpeljala na Galiskem izjemno stanje ali nagli sod.

V 21. seji dné 22. nov. je posl. Daszynski kot predlagatelj zagovarjal obtožbo. Priznal je, da so v Galiciji nastale silovitosti, katerih ne more odobravati, a izgrede so zakrivali veleposestniki in plemiči s pomočjo vladnih uradnikov, ki so ljudstvo tako begali, tlačili in oškodovali, da je v svoji neznosni obupnosti in nesreči prekoračilo postavne meje. Govornik dokazuje, da sta poljska žlahta in židovstvo gospodarsko med seboj v tesni zvezi in da je žganje ona vez, ki ju druži ter obema donaša veliko dohodka in dobička, ljudstvo pa vničuje. Našteval je posamezne dogodbe ter končno predlagal, naj se ministerstvo obtoži, ker je moralo v vseh teh žalostnih razmerah poučeno biti in ni ničesar ukrenilo. Ministerski predsednik grof Thun je tožitelju takoj odgovarjal. Obžaluje, da je predgovornik vsled poslaniške nedotakljivosti žalil razne stanove in tudi odsotne osebe, katerim ni mogoče tudi pozneje po zakonu zadoščenja iskati. Iz celega Daszynski-jevega govora odseva resnica, da obstoji v Galiciji neka stranka, na katero morajo oblasti posebno paziti, ker vsemu obstoječemu redu nasprotuje, vse uničuje in le sebe poveljuje. Nagli sod pa je bilo treba v 33. okrajih proglasiti, ker so izgredi postajali nevarni življenju in imetju. Tekla je kri tudi nedolžnih ljudi, toda za vse to so v prvi vrsti odgovorni oni, ki danes zahtevajo zadoščenja od poljskega kluba in od vlade. Izjemno stanje je bilo opravičeno. Ljudstvo se je umirilo in vladi je bilo mogoče, v večini okrajev nagli sod prekliti. Vlada je torej postopala po postavi in vsled tega je ni mogoče obtožiti, temveč velika večina udeležencev jej je za ta korak hvaležna.

V 22. seji dné 24. nov. so ministersko obtožbo zagovarjali poslanci Stapinski, dr. Winkow-

Sluga odleti in prinese jelko, na kateri je viselo vse polno mesenih klobas. Postavil jo je na tla poleg prvega drevesa.

„Za koga je to?“ vprašali so začudjeno gostje. „Tako, gospôda, bodete videli. — France, naj jih Jožef izpusti!“

France odhiti. V nekoliko trenutkih se je razlegalo po hodniku lajanje in cvilenje. Gospod tovarnar je zažvižgal. Duri so se odprle in truma psov je priletela.

„To vam je Jezušček prinesel,“ rekel je bogokletno bogatin in pokazal psom klobase.

Psi so planili na drevesce kakor stekli in navstalo je lajanje in tepež, da je bila groza.

Vsi gostje so se smejali, da so se jim trebuhu tresli.

„To je imenitna misel!“ hvalili so.

Tako so obhajali sveti večer pri gospodu tovarnarju!*)

Ljubi bralci! zdaj pa vprašam: Kdo je obhajal rojstvo Kristusovo spodobneje — oni pridni gospod učitelj ali bogati tovarnar? Komu je boljše privoščiti veselje: psom ali revnemu otroku?

Znabiti, da je milostljiva gospa darovala kakšen goldinar za božično drevesce revnim otrokom, to pa je storila zavolj tega, da bi se njeno ime lesketalo v časnikih. Da, v časnikih se je lesketalo — pa ne tam nad zvezdami!

*) Ta-le sličica se tiče samo ednega tovarnarja, ki je v resnici tako ravnal, pa ne vseh tovarnarjev sploh, ker mnogi izmed njih tudi dobro krščansko mislijo in ravnajo.

ski in kot glavni govornik dr. Okuniewski, ki so večinoma ponavljali, kar je pred njimi povedal socijalni demokrat posl. Daszynski. Vlado in vpeljavo izjemnega stanja so branili v imenu Poljakov: kmet Potoczek, dr. Byk in profesor višjih šol dr. Milevski, v imenu Rusinov pa člen naše zveze: sodnik Karatnicki. Kmeti poslanci ni zakrival žalostnih razmer v Galiciji. Po deželi je brez števila žganjarij. V neki majhni občini je kar 19 takih pivnic, kjer se ljudstvo po žganji duševno in telesno kviri. Lastniki ali najemniki teh besnic so sami židovi. Upor so povzročili in razširili skoraj le obiskovalci takih oštarij. Kmet Potoczek torej nasvetuje, naj se te žganjarije odpravijo ali se naj njih število kolikor mogoče skreči in ljudstvu bo pomagano v vsakem obziru. Glavni govornik dr. Milevski pa je ostro prijel socijalne demokrate, očitajoč jim, da oni sejejo prepir po celem deželi ter puntajo v enomer proti cerkvi, proti državnim oblastim in delajo nemir po vseh družinah. Oni so krivi, da si dežela ne more pomagati do blagostanja, ker sumničijo in grajajo vse, kar se ustanavlja v blagor ljudstva. „Vi ste pač zadnji!“ — zakliče socijalni demokrat — „ki bi mogli in hoteli po svojih naukih pomagati kmetom, katere z raznimi sleparijami lovite v svoje mreže.“ Sociji so strastno ugovarjali, posebno ko jim je dr. Milevski očital, da oni podkopavajo poljski narod tako, kakor nekdanji ruski trinog Murawiev in nemški Bismark. Zadnje besede so zadele tožitelja Daszynskega do živega. V daljšem govoru je odgovarjal poljskim govornikom ter ogenj in žveplo metal na vlado in poljski klub. Poljskim plemičem (žlahčičem) je kar naravnost grozil, da jih bode njegova stranka zdrobila, če se nočejo udati. Ker je v svoji strasti psoval med drugimi osebami tudi poslanca grofa Dzieduszyckiego, zahteval je ta po dveh pričah zadoščenja. A Daszynski odgovori kratko: „Povejte grofu: Meni je znan kot veren in pobožen mož. Kot katolik naj si prihrani greh, meni pa neumnost, kakoršna je dvoboj!“ Ta je bila pač najpametnejša beseda, kar jih je še govoril Daszynski.

Seja je trajala od 11. ure do devetih zvečer in se je končala s tem, da je glasovalo za ministersko obtožbo 96, proti zatožbi pa 189 poslancev. Predlog socijalnih demokratov je bil torej zavržen.

Schönererjeva šala.

Koncem seje naznani predsednik, da bo drugi dan 25. novembra ob 11. uri slavnostna seja samo v ta namen, da poslanci, izrazijo v proslavo 50letnega vladanja Njegovega Veličanstva presvitlega cesarja čutila spoštovanja, zvestobe in ljubezni. Komaj je predsednik to naznanilo končal, zahteva Jurij Schönerer k dnevnemu redu prihodnje seje besedo. V imenu pristašev izjavi, da njih k tej seji ne bo, ker oni ne marajo izraževati znamenja udanosti proti cesarju, dokler vlada ne odpravi jezikovnih naredeb. Potem pa predlaga, naj predsednik določi sejo na soboto dné 26. novembra kot obletnico, ko je minulo leto, odkar je policija prišla v zbornico ter njega in še več drugih poslancev odvedla siloma iz dvorane. (Smeh na vseh straneh.) Na dnevnem redu te izredne seje pa bodi edino le predlog poslanca Schönererja in tovarišev: „V zbornici naj se priskrbi spominska plošča, na kateri naj bode zapisano, da so vdrli, ko so državnemu zboru predsedovali Abrahamovič, Kramar in Fuchs, policaji v zbornico in iztirali iz nje več poslancev.“ Predsednik dr. Fuchs kratko odgovori: „Gospod Schönerer se gotovo le šali; v soboto ne bo seje, zato tega predloga ne dam na glasovanje.“ Wolf in tovariši so kričali, da se mora spolniti njih volja. Toda nihče se ni več zmenil za poredneže in seja je bila pri kraju.

Slavnostna seja

(23.) se je kaj praznično vršila na sv. Katarine dan 25. novembra v proslavo cesarjeve petdesetletnice. V nenavadno obilnem številu so došli poslanci v slavnostni obleki. Le klopi Schönererjancev in socijalnih demokratov in nekateri sedeži nemških narodovcev so bili prazni. Predsednik dr. Fuchs je govoril prisrčne besede v proslavo Njegovemu Veličanstvu, vsa zbornica mu je glasno prtjevala ter navdušeno trikrat klicala: slava presvitlemu cesarju-jubilarju! Zbornica je pooblastila predsedništvo, da poroča Njegovemu Veličanstvu izraz zvestobe in ljubezni.

Viharna seja.

24. seja dné 29. novembra je pričela z viharjem in končala z burjo. Znani posl. dr. Pfersche, ki je lani celó z nožem v zbornici sekal okoli sebe, je v dveh sejah zaporedoma Mladočehe dolžil, da so oni zakrivali nemire in izgrede, ki so se sedaj leta vršili v Pragi. Isto obdolžitev je ponavljal „junak z nožem“ tudi začetkom današnje seje. V imenu Mladočehov je poslanec dr. Herold v daljšem govoru ostro zavračal Pferschetovo trditev ter povdarjal, da so se oni, ki so povzročili izgrede v Pragi, prej prištevali Pferschetovi nemški, kakor

mladočeški stranki. Ob koncu svojega govora imenuje Pferscheta nesramnega lažnjivca. Liberalci planejo kvisku ter hrupno ugovarjajo. Češki socijalist Steiner pa zakriči Mladočehom v obraz: „Daleč pa niste bili od izgrednikov!“ Ta vsklik je bil povod silnega viharja v zbornici. Čehi so obstopili Steinerja in vpili: „Sram vas bodi! Fej! Vi ste nemški špiceljini! Vselej ste na strani naših narodnih nasprotnikov. Poglejte Daszynskega, kako brani svoj poljski narod!“ Steiner je moral pobegniti iz dvorane.

Grajalni odsek.

Pravda med dr. Pferschetom in dr. Heroldom se je še nekaj časa nadaljevala. Pfersche je dr. Heroldu predbacival surovost in zahtevo, da se izvoli odsek, kateri naj Heroldu izreče grajo. Dr. Herold odgovarja, da nima nič proti temu, ako se izvoli zahtevani odsek, toda le, ako bo ta odsek preiskoval tudi Pferschetove dolžitve. Zbornica je predlog sprejela in predsednik naznani, naj se poslanci precej po današnji seji snidejo in si izvolijo „grajalni odsek“. Po opravičnem redu sme namreč poslanec, če je bil razžaljen, zahtevati, da se izvoli iz vsakega izmed 9. oddelkov zbornice po eden odbornik v tako imenovani odsek za karanje. Ta odsek ima prepirljivo zadevo preiskovati in v 24. urah državnemu zboru poročati, ali je bil dotični poslanec razžaljen ali ne.

Iztiranje avstrijskih Slovanov iz Nemčije.

Nedavno je Pruska vlada izgnala mnogo naseljenih avstrijskih Čehov in Poljakov iz svoje dežele, češ, da so slovanski naseljenci nevarni za nemško državo. V imenu poljskega in češkega kluba sta posl. dr. Jaworski in dr. Engel zahtevala pojasnila o tej zadevi od avstrijske vlade. Na dotično vprašanje je danes grof Thun jako odločno odgovoril; vsa desnica mu je ploskala. Priznal je, da ima vsaka država pravico iztirati tuje državljane. To pravico ima tudi Avstrija. Doslej ni dokazano, da je Pruska vlada pregnala avstrijske državljane v toliki meri, kakor trdijo vpraševalci. Če bi se pa pokazalo, da se iztirjajo iz Nemčije ne posamezne osebe, ampak namenoma celi sloji, potem avstrijska vlada ne bo omahovala, ampak bo istotako posegla po primernih sredstvih, to je, v tem slučaju bo tudi avstrijska vlada odbila klin s klinom in bo pregnala pri nas naseljene Pruse. Odločne besede grofa Thuna so nemške liberalce in narodovce zelo razburile. Po svojih časnih očitajo ministerskemu predsedniku, da je s svojo grožnjo spravil avstrijsko-ogersko zvezo z Nemčijo v nevarnost. Na isto struno udarjajo tudi vsi pruski listi ter užaljeni trobijo v svet, da bi grof Thun ne smel izreči grožnje, da bo pruskim naseljencem povračal z isto mero, ampak da bi moral slovanskim naseljencem odreči svojo podporo. Celó Ogre kličejo nacionalci v gonji proti grofu Thunu na pomoč. Te dni je znani madžarski kričar Fr. Košut v ogerskem parlamentu vprašal: Ali je odgovoril grof Thun po dogovoru z ministrom unanjih zadev z grofom Goluhovskim, in ali se ne zdi ogerski vladi, da Thunova grožnja kviri zvezo z Nemčijo, katere je Madžarom po volji? Namen dogovorjene gonje proti grofu Thunu je jasen. Združeni gonjači iz Avstrije, iz Nemčije in iz Ogerske nameravajo strmoglaviti sedanje ministerstvo, sedanje parlamentarno večino, in potisniti avstrijske Slované pod nemški jarem. Upamo, da jim bode spodletela tudi ta najnovejša nakana in spletk.

Sledila je potem razprava o

trgovinski pogodbi z Japanom.

Vsi govorniki, med njimi poročevalec Poljak dr. Kozłowski in trgovinski minister baron Dipauli, so naglašali, kako je potrebno in koristno, da tudi Avstrija skrbi za boljše trgovinski promet v vzhodni Aziji. Da se vtrdi in razširi naša trgovina s tujimi deželami, treba nam v inozemstvu zlasti podvzetnih trgovcev in sposobnih potovalcev (agentov). Nova pogodba z Japonsko je Avstriji zelo ugodna, in ker se morajo pritrdilna pisma že do 1. decembra t. l. menjati, je nujna potreba, da se dožene še danes, kar se je tudi brez ugovora zgodilo.

Burja ob koncu seje.

Ko je zbornica pritrdila Japonski pogodbi, predlagal je podpredsednik dr. Ferjančič, ker je ura razprav že potekla, da bi bila prihodnja seja terek dné 6. decembra. Po zbornici se je namreč širila govorica, da hoče levica na vsak način zborovati 1. in 2. decembra, ker bi rada ravno dan cesarjeve petdesetletnice zlorabila za burne nastope kot dokaz svojega nasprotovanja proti vladi in proti vladarju. Da se to prepreči, morala je večina delati na to, da se zborovanje prekine do 6. decembra. Podpredsednikovemu predlogu so torej vsi levičarji strastno ugovarjali. Isti poslanci, ki vedno razgrajajo in z brezkončnimi govori zavlačujejo vsako še tako nujno razpravo, so se naenkrat spomnili, da je treba delati. Vodja nemške ljud-

ske stranke, posl. Kaiser, zahteva, da se mora prihodnja seja vršiti že jutri dné 30. novembra, kajti opravljen red določuje, da ima odsek za karanje v 24. urah zbornici poročati o graji dr. Pferscheta in dr. Herolda. Isto povdarjata dr. Funke in dr. Pfersche, s katerima ima podpredsednik sitni posel, ker ga vedno smešita in vsaki besedi ugovarjata. Krščanskemu socialistu Prohazku ni toliko mar za grajalni odsek, pač pa nujno zvišanje plač za državne služabnike in za uravnavo Dunave, ki bo stala nad 20 milijonov goldinarjev; zato nasvetuje, da bodi drugi dan (30. nov.) zopet seja. Celó uro so se levičarji pričakali z dr. Ferjančičem, kateremu sta prihitela Mladočeha dr. Dyk in dr. Engel kot zagovornika na pomoč. Slednjič je prišlo do glasovanja o predlogu poslanca Prohazke. Italijani in nemški veleposestniki niso glasovali, tudi nemška katoliška stranka se je glasovanju umaknila v strahu pred nemškimi liberalci. Prohazkov predlog, naj bode seja drugi dan, je zbornica odklonila s 139 glasovi proti 114 glasovom; obveljala je torej določba podpredsednika, da se bo vršila prihodnja seja sv. Miklavža dan. Vsled tega sklepa je nastalo na leviči grozno upitje, a podpredsednik je sejo hitro zaključil in nagloma zginil iz zbornice. Vzemi-
mirjeni levičarski duhovi so še nekaj časa razsajali v dvorani in se potem mirno razšli v oddelke, volit grajalni odsek.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Pogreb.) Dné 11. decembra zvečer je tú po dolgem bolehanju umrla gospodična Katarina Einspieler, sestra preč. gosp. stolnega školastika in državnega poslanca Lamberta Einspielerja, stara 55 let. Truplo se je dné 13. decembra najprej ob obilni udeležbi žalujočih zancev, duhovnikov itd. blagoslovilo v Celovcu. Navzoč je bil tudi mil. g. knezoškof. Potem se je truplo prepeljalo v Sveče. Pogreb na tamošnje farno pokopališče je bil zelo veličasten. Vodilo ga je 9 duhovnikov. Blagi pokojnici naj sveti večna luč!

Iz Trušenj. (Otroka ustrelil.) Huda nesreča se je zgodila dné 5. decembra pri Štefanu v Važenbergu. Domači sin je čistil staro puško, ne da bi pogledal, da je puška nabasana. Pri mizi je sedel tudi 2leten otrok. Ko je sin za nekoliko časa stopil iz sobe, pride hlapec v izbo in prime za puško. V tem se je puška sprožila in je zadela omenjenega otroka tako nesrečno v prsi, da je takoj obležal mrtev. Pri takih stvareh treba je vedno največje previdnosti.

Iz Železne Kaple. (Národno gospodarstvo v sodnijskem okraju Železna Kapla.) Sodnijski okraj Železna Kapla obsega 5 far, in sicer: Jezersko, Koprivno ali Št. Jakob, Obirsko, Rebreco in Kaplo. Zemlja je popolnoma gorata, ravnine ni najti na Jezerskem in na Rebreco. Obdelovanje zemlje po takšnih hribih in strminah je zelo težavno, dostikrat kmet niti z živino polja obdelovati ne more, ampak ga mora z motiko v roci prekopavati. Sploh pa naš kmet žita le toliko pridela, kolikor ga rabi za dom, mnogokrat ga mora še kupovati. Kar kmetu kaj nese, je le živina in les. Pa žalibog tudi pri tem gre zmeraj slabše. Živina je vedno bolj po ceni, posli in živež vedno dražji, dayki pa zmeraj večji. Kmet ne more več shajati ter je prisiljen prodati grofu svoje posestvo. Zdaj proda eden, zdaj drugi, in tako eden drugemu škoduje in eden drugega sili, da mora tudi on prodati. Našega kmeta namreč redi večinoma le živina. Če ima pa grof kupljeno kakšno posestvo, potem prisili še samostojnega kmeta-soseda, da mora napraviti plot okoli svojega posestva, da živina ne more na grofov svet, sicer mu vzamejo živino ali ga tožijo. Tako se tudi ta naveliča in proda. Grofovi pa nasajajo les tam, kjer so bili prej travniki, in kjer so stanovali prej ljudje, se redijo zdaj divje živali. Vsaj pred nekaterimi leti so tako delali, v najnovejšem času pa kmet, ki je bil prej posestnik, ostane na posestvu kot najemnik, ali pa kot hlapec. Žalostno je gledati, kako od leta do leta vedno bolj prodajajo kmetje svoja posestva. Največ jih ima do zdaj grof Vincenc Thurn Valesassina v Pragi. Edino le v železno-kapeljski fari je pokupil do zdaj grof 31 kmetij, ki obsegajo 1845 hektarov in 32 arov zemlje. Razun tega je prodanih v naši fari drugim posestnikom 23 kmetij, ki obsegajo 1968 hektarov. V železnokapeljski fari je edino le še vas Lobnik, ki ima še vse samostalne kmete; teh je 25. V vseh drugih vaseh je le še 74 samosvojih kmetij, druge so vse v tujih rokah. — Nič boljše kakor v naši fari je v sosednih; edino le Jezerčani ne pustijo grofa med se. Pa tudi tam je bilo v zadnjem času prodanih 7 kmetij in sicer g. Fuchs-u. — Na Obirskem je grofovih 6 kmetij in 6 jih je na druge posestnike prodanih. Na Rebreco ima grof 326 hektarov. „Union“ in knez Rosenberg čez 600 hektarov; pet kmetij pa, ki obsegajo 159 hektarov, ima g. Seifric p. d. Miklave. — Če pojde tako na-

prej, potem bodo tudi na Koroškem imeli posestva le grofi in baroni, kmetski stan pa bode izumrl, kakor je že na Irskem in na Laškem. Vzemimo le Karavanke; od Predila do gore sv. Uršule na Štajerskem je skoraj vse že v rokah grofovskih. V Rožni dolini baron Helldorf, potem baron Born, in tukaj grof Thurn. Žalostna prihodnost!

Iz Prevalj. (Šola. — Dan sv. Barbare.) Zaradi nalezljivih boleznij med otroci so tukajšnje šole že več časa zaprte. Ker bolezní še niso odnehale, bodo otroci bržkone še dalje imeli prosto. — Rudarji so v nedeljo dné 4. dec. na slovesen način obhajali praznik sv. Barbare v znani cerkvi, posvečeni varuhinji rudarjev. Skupno so se udeležili službe božje, kar zasluži pohvalo. Najostreje pa moramo grajati, da so se popoldne razveseljevali s plesom. Odgovornost za to, da se na tako grešen način prelomijo cerkvene zapovedi, imajo oni „višji“, ki bi take stvari lahko zabranili, a se ne zmenijo za to, kaj je po cerkveni zapovedi dovoljeno, in kaj ne. Na tak način se sv. Barbara ne časti in tako kršenje cerkvenih zapovedij ne more prinesiti blagoslova!

Iz Dholice. (Vrl mož umrl.) Pokopali smo dné 14. grudna g. Franca Jegliča, posestnika v Hostičah, brata sedanjega milostl. gosp. knezoškofa dr. Antona Jegliča v Ljubljani. Pokojnik je bil pobožen in bogaboječ mož, skrben oče svoje družine. Vkljub bolehnosti je on skrbno hodil k božji službi, je sprejemal tudi večkrat sv. zakramente, s katerimi je bil tudi na smrtni postelji spreviden. Pokojnik je pa bil tudi vnet Slovenec; on se ni sramoval svoje materne besede, bil ud družbe sv. Mohorja, ter je rad prebiral slovenske časopise. Pri volitvah je stal zmirom nepremakljivo na slovenski strani, in nobena nemčurska kukavica ni mogla pregovoriti značajnega moža. Časten mu spomin in večni pokoj njegovi blagi duši!

Od blaškega jezera. (O našem shodu), kateri se je dné 20. nov. t. l. vršil, se ljudje še zmirom radi pogovarjajo in hvalijo gg. govornike. Da bi le zlate besede, katere so ti gospodje ljudstvu k srcu govorili, tudi v srcu ostale in da bi naš rod ponosen bil na svojo preljubo zemljo in svojo premilo materno besedo, katero je sprejel od Boga. Največje priznanje in splošna pohvala se slišite tedaj o shodu pri nas in v okolici. Le tisto vpitje fantalinov, med katerimi je bil tudi nek učitelj iz Ločán, nam ni dopadlo. Prava nevolja še zdaj obide marsikaterega, ki je mogel slišati in videti, kako se je obnašal mož, kateri bi moral imeti vsaj malo dostojnosti in olike in kateri naj bi imel lepi in vzvišeni poklic odgojevanja naše mladine. Ali ne mora priti pri tej in pri odraslih od vse spoštovanje? Kaj naj mladina počne, če vidi take slabe izglede? Ko smo v prvem nadstropju gostilne pri Cvancigarju zbrani bili, prileti en kamenček na okno spodnje sobe in stre šipo. Ne vemo, ali je dotični deček-šolar imel kak namen ali ne, ali je pri igranju z drugimi otroci slučajno kamenček vrgel. Ali dovoljeno je nam vendar misliti, kakor hočemo. Če drugi delajo polom in vpijejo, zakaj otroci ne? Čudno se nam pa zdi, da je dotični g. učitelj — morda iz samega teutonskega srda svojega, — otroke, ki so po končanem zborovanju v zgornjo sobo prišli, vseh skupaj kakih 5 do 6, v šoli zaprl, in sicer nekatere celo čez eno uro. Zakaj pa ni učitelj sam prejel otroke na dom signal, če niso smeli biti pri shodu navzoči? Kaj si bodo otroci mislili o tisti družbi, v kateri so bili sami poštene kmetje, duhovniki in govorniki in zavoljo katere so bili zaprti? Žalostno je že na Koroškem! Ali bode kedaj bolje? To Bog vedi! Le složni bodimo in ne vďajmo se nikdar in za nobeno ceno našim nasprotnikom. Spoštujmo svojo domovino in svojo materno besedo. Kakor vojak ima svojo zastavo, za katero je prisegel in za katero se bojuje in gre v ogenj in smrt, tako naj nam vsem bodi národna slovenska zastava tudi sveto geslo, kateremu ostanemo zvesti v sreči in bedi. Vojak se osramoti največ, ako pobegne od svoje zastave in čaka ga najhujša kazen; ravno tako zadene zaničevanje celega národa onega, ki zapusti svoj národni prapor!

Glasovi nasprotnikov.

Celovško mesto pa Slovenci.

Celovški mestni zbor je zadnjič zopet pokazal brezmejno svoje sovraštvo do Slovencev. 16 mestnih odbornikov, na čelu jim uradnik deželne hranilnice Kollmayr, je namreč stavilo nad vse drzni predlog: Občinski odbor skléní pravila za mestne uradnike in služabnike prenameniti tako, da se v bodoče smejo jemati v službo le prosilci nemške národnosti.

To se pravi: Večina celovškega mestnega zbora v svoji nemško-nacionalni krivičnosti in brezobzirnosti hoče Slovencev v mestu vzeti vsak za služek. Imenovani odbornik Kollmayr je ta predlog utemeljeval s tem, da se treba na ta način

braniti zoper hujskanje „Kranjcev in Čehov“ v deželi! Da „hujskajo Kranjci in Čehi“ v naši deželi, to je ena tistih kosmatih lažij, katere naši nasprotniki vedno znova ponavljajo, ali nikoli ne dokažejo! Vodilo pri tem jim je samo krivičnost in sovraštvo do Slovencev. Z navedenim sklepom hočejo oholi mogočnejši vzeti kruh ljudem, ki se ne mešajo v politiko, ki nikomur ne storijo kaj žalega, ki mirno služijo svoj kruh in ves svoj zaslužek porabijo v Celovcu. Naj si je kdo še tako sposoben, delaven in priden, na našem rotovžu mu nočejo več dati dela in zaslužka samo zavoljo „pregrehe“, da ga je rodila — slovenska mati! Ako hočejo pa mestni mogočnejši biti dosledni, morajo se odslej z vsemi rokami braniti tudi slovenskih novcev, ki jih slovenski davkoplačevalci nosijo v mestno blagajno! Kdaj bode Kollmayr predlagal kaj takega?!

Predlogu Kollmayra in tovarišev moramo pa kar najodločneje ugovarjati tudi iz sledečega uzroka: Slovenci iz okolice znosijo malone ves svoj denar v Celovec. Velik del trgovcev živi od Slovencev in gotova resnica je, da bi se marsikateri celovski „purgar“ ne mogel tako oblastno zibati na svojem sedežu v mestni dvorani ter tam ropotati zoper Slovence, ko bi se ne bil zmastil s pomočjo slovenskih novcev. Saj vémo, kako se sami ti gospodje ne sramujejo v svojih prodajalnicah lomiti slovenščino, kedar gré za ljubi „gšeft“. Na tržne dneve slišiš po mestnih ulicah malone samo slovenski govoriti in marsikak oblastni nemško-nacionallec biti bi moral brez zajutrka, ko bi se vse slovenske kmetice iz okolice dogovorile in kakega lepega jutra ne poslale mleka v mesto! To je resnica, katere ne ovrže nobeno nemško-nacionalno kričanje, resnica, katero naj si dobro zapomnijo zlasti Slovenci sami, a naj se po tej resnici tudi ravnaajo. Ne mastite nasprotnikov s svojim denarjem!

Kollmayr, ki je na tak surov način zaropotal zoper nas, je kakor omenjeno, uradnik koroške hranilnice. Znano je, kako ta zavod, ki se je okrepil tudi s slovenskim denarjem, povsod deluje zoper pohlevne Slovence. In kako uradniki koroške hranilnice nastopajo zoper nas, nam zopet dokazuje ta slučaj. Zato pa mora Slovincem veljati geslo: Proč od koroške hranilnice in oklenite se domačih slovenskih posojilnic!

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Politične razmere so v Avstriji kakor na Ogerskem še vedno enako napete. V obeh državnih zbornicah „deluje“ obstrukcija po svoje, t. j. s kričanjem, razbijanjem itd. za „blagor“ ljudstva. V Budimpešti se je odpovedalo predsedništvo državne zbornice. — Odpovedal se je minister za Hrvatsko pl. Josipovič. Na njegovo mesto je imenovan za ministra Erwin pl. Czeh, prijatelj Banffyjev. — Deželni zbori bodo k rednemu delovanju sklicani baje še-le meseca aprila ali maja. — Hrvatski sabor zboraže zopet od 6. t. m. Dan prej je bila dopolnilna volitev v Zagrebu, pri kateri je zmagal pristaš hrvatske stranke, kanonik Rubetič proti kandidatu madjarske stranke.

Druge države. Kakor znano, je ruski car Nikolaj predlagal, naj se evropske vlade dogovorijo med seboj in svojim národom olajšajo vojaško breme, ki jih sedaj tlači tako hudo. Posvetovanje o tem predlogu, za katerega so se sprva razne vlade prijazno odzvale, so morali zopet odložiti, kakor pravijo, na nedoločen čas. Uspeha blagi nameri ruskega cara žal torej ni pričakovati in ljudstva morajo naprej plačevati neznanse svôte za ljubi „mir“. — Shod proti anarhistom je v Rimu dokončal svoje posvetovanje. Ruski zastopniki so zahtevali, da se naj proti nihilistom postopa na enak način, kakor anarhistom. Avstrijski in francoski zastopniki so predlagali smrtno kazen za hujše slučaje, vsi pa so se zjediniili v sklepu, da si države izročajo zločince med seboj.

Novi čar.

Na Koroškem. (Pisava slovenskih imen.) Znano je, koliko težav so imeli slovenski duhovniki in slovenske stranke, ako so hoteli svoja imena v cerkvenih maticah (bukvah) pisati pravilno. Zlasti razni uradi in posamezni uradniki branili so se slovenski pisanih osebnih imen, kakor... Predsedstvo dež. sodnije v Celovcu zlasti je delalo sitnosti onim farnim uradom, ki so pisali farne bukve pravilno. Da se stvar uredi in dušnim pastirjem, kakor slovenskim strankam dá pravilo, po katerem se jim je ravnati, izdal je knezoškofijski ordinarijat v Celovcu dné 5. okt. t. l., št. 4150, poseben odlok, objavljen v cerkvenem listu št. 11. t. l., na katerega posebej opozarjamo. Tam se objavlja odlok c. kr. ministerstva notranjih zadev z dné 3. junija 1896. (!!), št. 1943/M. J., katerega je pa deželna vlada naznanila še-le dné 16. sept. t. l. št. 15.441. Tam se naznanja, da je postopati pri

pisavi slovenskih imen tako-le: 1. Izpiski iz matice (krstni, poročni in mrtvaški listi) morajo biti tudi odslej popolnoma jednaki z izvirnikom in se v pisavi ne sme ničesar prenearediti. 2. Pri novih vpisih v matice sme stranka zahtevati, da se njeno ime pravilno (t. j. po slovenskem pravopisu) vpiše. To željo in zahtevo treba pa je izraziti po posebnem zapisniku. Ako zna stranka pisati, izreče svojo željo z lastnoročnim podpisom, drugače pa se izjavi ob navzočnosti dveh prič, ki potem podpišejo zapisnik. Ko se tako prenearedi pisava imen, naj se v oklepkih dostavi tudi dosedanja pisava imen; isto velja v izpiskih. Ako hoče kdo popraviti v matice že vpisano ime, mora se potom knezoškofijskega ordinarijata obrniti na c. kr. deželno vlado. Po teh predpisih in pravilih se je odslej ravnati. Slovenci, poslužujte se tudi v tem oziru svoje pravice in pišite lepa slovenska imena tudi slovensko.

— (Duhovske zadeve.) Nanagloma je umrl dné 7. t. m. č. g. o. Siegfried Kern, pijarist, voditelj meščanske šole v Celovcu. Zadel ga je kap. Star je bil 53 let. 17 let je vodil meščansko šolo. N. p. v m.! — Č. g. J. Homan, duhovnik krške škofije, je vstopil v red trapistov v Marijanihlu (Južna Afrika).

— (Izpred sodišča.) Na smrt obsodilo je celovško porotno sodišče 40letno Notourgo Pirker iz Poreč nad Karnskim gradom, ki je dné 26. sept. 1897. zastupila svojega 6letnega otroka z žveplenkami in glažovino. — Dnó 14. t. m. je obsodilo isto porotno sodišče na smrt Marijo Roller, ki je usmrtila svojega 2letnega otroka, ki je bil v dobrem varstvu v Vrbi, s tem, da mu je dala strup za podgane, namočen v vinu. Nečloveška mati je nosila svojega mrtvega otroka sama iz Vrbe do Celovca, kjer je zdravniku rekla, da je otrok umrl strahu pred ognjem. V treh dneh je torej celovško sodišče moralo obsoditi dve nezakonski materi na smrt. Strašni nasledki greha! — Na 3letno ječo so obsodili dné 17. t. m. 23letno K. Mörtl iz Čave pri sedmih studencih, ki je dné 13. novembra t. l. vrgla svojega otroka v odprt studenec, da je utonil.

— (Drobiž.) Za pogorelce v Ovčji vasi se je nabralo po farnih cerkvah 805 gld. 69 kr. darov. — Za popravo farne cerkve v Kotarčah je cesar daroval 300 gld. — Luna bode mrknila dné 27. decembra t. l. Polni mrk se začne ob 11. uri 57 min. zvečer in traja do 1. ure 16. min. — V Celovcu se je sam utopil pekovski učenec Schattenberger. Zaradi tatvine bal se je kazni ter se je sam umoril. — Na vojaškem vežbališču pri Beljaku našli so dné 8. t. m. zmrznjenega občinskega ubožca J. Winkler. V pijanosti je bil zaspal na prostem. — Koroška je sedaj prosta živalskih kužnih bolezni. — V Pliberku se je nastanil in začel dné 15. dec. poslovati drug zdravnik gosp. dr. G. Herbst. — Dnevnik „Kärntner Zeitung“ bode v novem letu izhajal samo trikrat na teden. „Freie Stimmen“, ki so doslej izhajale trikrat na teden, pa bodo menda izhajale samo po dvakrat.

Na Štajerskem. (Nov „napad“ na „nemški“ Gradec.) Razni nemško-nacijonalni kričarji in listi ne morejo priti zadnje dni k sapi vsled grozovitega „napada“, ki se je prigodil Gradčanom. Tisuči Slovencev v Gradcu hoteli so namreč tudi poslati dné 2. t. m. cesarjev jubilej na primeren način. Izprosili so si v cerkvi sv. Antona skupno mašo, pri kateri se je — to je namreč tista strašna reč! — pelo slovensko! Dà, celo prvo kitico zahvalne pesmi odpeli so v slovenščini! Ali si je sploh večje „drznosti“ napram „nemškemu“ Gradcu misliti možno? Kaj bi tedaj ne bil opravičen nemški krik in trepet pred Slovenci? In res so kričali v mestnem zboru, klicali na pomoč deželni odbor in pokazali vseskozi, kako se — bojijo Slovencev!

Na Primorskem. Vlada hoče vendar enkrat ustanoviti prepotrebno hrvatsko gimnazijo v Pazinu. Lahoni nasprotujejo z vsemi silami, kakor svoje dni Nemci slovenski gimnaziji v Celju. — Laški parnik „Capraia“ je zadel med Piranom in Rovinjem ob parnik „Istria“ avstro-ameriške družbe ter ga tako močno sunil, da se je kmalu pogreznil. Ljudi so še rešili. Krivi nesreče so Lahji.

Darovi.

„Naša straža.“ Na Koroškem so doslej pristopili in vplačali:

Ustanovniki: Val. Podgorec, vikar v Celovcu 10 K; Jos. Rozman, družbeni tajnik v Celovcu 10 K.

Letniki: Gr. Einspieler, dež. posl. v Podklostru 6 K; Jan. Šuster, župnik v Svečah 2 K; J. Knaflič, župnik v Ločah 2 K; Jos. Vintar, župnik v Bilčovsu 1 K; Iv. Drunecky, župnik v Podgorjanih 2 K; Fr. Virnik, župnik v Lipi 2 K; Mat. Ražun, župnik v St. Jakobu v Rožu 2 K; Fr. Schanbach, dekan v Domačalah 1 K; Ant. Pelnař, kaplan v Celovcu 2 K; dr. Mart. Ehrlich, kaplan v Beljaku 4 K; Jos. Fugger, kaplan v St. Jakobu v Rožu 1 K; Fran Kobentar, župan v St. Jakobu v Rožu 4 K; Janez Šumah, župan v Sinčevsi 2 K; Ivan Hutter, prof. v Celovcu 2 K; Hranilno in posojilno društvo v Celovcu 100 K.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Rožak in okolico priredi na praznik sv. Štefana dné 26. decembra 1898 ob 3. uri popoldne shod v gostilni pri Radarju v Šmartnu nad Rožekom s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav podružničnega načelnika. 2. Govor o Ciril-Metodovi družbi in o šolah na Koroškem. 3. Gospodarski govor. 4. Nasveti. 5. Šaljiva dražba. 6. Prosta zabava in petje. K temu shodu vabi vse Slovence in Slovenke od tu in od daleč najuljudneje
načelnstvo.

Tržne cene v Celovcu

dné 5. decembra.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	25	7	51
rž	5	41	6	76
ječmen	4	—	5	—
oves	2	54	3	20
hejda	3	57	4	46
turšica (sirk)	3	52	4	40
pšeno (kaša)	7	—	9	25
žizol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	40	1	62
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 10 kr. do 2 gld. 40 kr. kisló 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 10 kr., slama po 1 gld. 45 kr. do 1 gld. 80 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 66 kr. do 70 kr. kila, maslo in puter po 90 kr. do 1 gld. 20 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 125 do 145 gld.

Naznanila.

Skoraj nov harmonij

se prodá. Več pové Franc Katnik, župnik na Dholici, pošta Poreče.

KAJŽA

s kovačnico in poljem se prodá ali dá v najem. Več pove posestnik Jože Švarc v Kapli pri Dravi, pošta Podgora na Koroškem.

Na prodaj je malo posestvo,

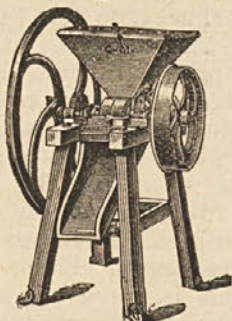
1/4 ure od Vrbe; hiša in poslopje je v dobrem stanu. Več pove g. Rajner, krčmar v Lipi nad Vrbo, pošta Vrba ob Vrbskem jezeru na Koroškem.

Andrej Grohar,

črevljár v Celovcu, Fröhlihove ulice št. 10.,

rodóm Slovenec s Tolminskega, se priporoča svojim rojakom, kakor tudi čast. duhovščini v izdelovanje vseh vrst elegantnih in trpežnih črevljev.

Najnovejši stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo; rezalnica za repo in krompir (repico); mlini za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice za mnoge gospodarske namene itd.,

nadalje:

robkalnice za koruzo, čistilnice za žito,

čistilne stroje trijerje,

stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, izdeluje v priznani izvrstni sestavi

PH. MAYFARTH in sođr.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, II. Taborstrasse 76.

Odklikovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastonj. — Zastopniki in prekupei se sprejmejo.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

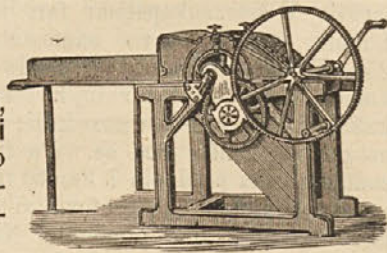
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

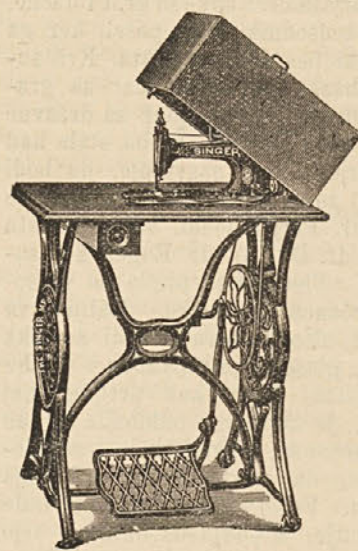
kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobno na levi strani.)

Cenike pošilja zastonj.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

najboljših vrst črevljárjem, krojačem in šiviljam po najnižjih cenah ter je prodaja tudi na obroke. — Dalje ima v zalogi vedno na izbiri

železne blagajnice

raznih velikostij, varne proti ognju in tatovom. — V svoji delavnici popravlja po nizki ceni vsakovrstne šivalne stroje in kolesa.

Priporočilo.

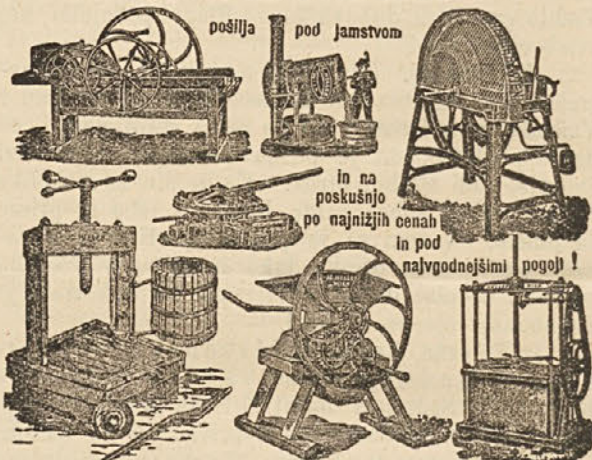
Podpisani se uljudno priporoča slavnim cerkvenim predstojništvom in prečastiti duhovščini za izdelovanje novih in popravljanje starih cerkvenih orgelj, in zagotavlja, da bode vsako delo v tej stroki izvrševal vestno in točno.

Peter Anderjaš,

izdelovatelj orgelj v Lipi

(pošta Vrba) na Koroškem.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, evropski ali prirojeni, za vsakovrstne stroje, bogato ilustrovani 192 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastonj.

IG. HELLER, DUNAJ

2. PRATERSTRASSE 49.

Preprodajalci se iščejo.